

I. IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura: FILOSOFIA

Titulació: Humanitats

Tipus d'assignatura: Troncal

Crèdits ECTS: 9

Grup 1 – Professor/a: Daniel Gamper i Marta Tafalla

Grup 2 : M. Figueras

G50: Begonya Sáez / Oriol Farrés

GRUP 1

Professors: Daniel Gamper i Marta Tafalla

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA:

L'assignatura posa a l'abast de l'estudiant les diverses propostes teòriques sobre la naturalesa de l'ètica i de la filosofia política contemporànies, posant l'èmfasi en els drets humans. Els seus dos centres d'interès són, d'una banda, la naturalesa de l'ètica mateixa, és a dir, de la naturalesa del bé, i, de l'altra, de les aplicacions de l'ètica a les circumstàncies del món contemporani.

En acabar l'assignatura l'estudiant ha de ser capaç de:

1. Comentar textos contemporanis d'ètica i de filosofia política, tot assenyalant les idees centrals de cadascun i situant-la en el marc de la discussió contemporània.
2. Distingir entre les diverses tradicions filosòfiques.
3. Conèixer les possibles aplicacions pràctiques dels raonaments filosòfics a les circumstàncies econòmiques, polítiques, tecnològiques i científiques de les societats actuals.
4. Aplicar els conceptes teòrics a la formulació de dilemes ètics.
5. Exposar amb les pròpies paraules i raonament les posicions ètiques i de filosofia política bàsiques de les teories del segle XX i de relacionar-les mútuament de manera crítica.

III. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES A DESENVOLUPAR

Competència	Indicador específic de la competència
Anàlisi i síntesi	Comprendre conceptes i textos filosòfics contemporanis sobre la naturalesa de l'ètica i de la filosofia política. Resumir els arguments centrals dels textos fonamentals de l'assignatura.
Comunicació escrita	Organitzar i redactar textos escrits d'una manera clara, correcta i apropiada.
Comunicació oral	Expressar-se de forma adequada, eficaç i lingüísticament correcta en intervencions i exposicions a classe. Intervenir de manera enraonada.,
Treball en equip/habilitat en les relacions interpersonals	Disposició i habilitat per a treballar en equip. Valorar en un projecte comú les aportacions i els punts de vista dels altres.

Transversalitat	Coneixement dels reptes filosòfics plantejats per les circumstàncies socioculturals, polítiques i científiques del segle XXI.
Aprenentatge autònom	Saber treballar amb esforç personal. Planificar el temps de realització del treball.

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

El curs ofereix una avaluació continuada als estudiants de manera que el treball es manté al llarg de tot el curs acadèmic.

La classes tindran adoptaran diversos formats. D'una banda, les lliçons magistrals que en tot cas tindran caràcter d'interpel·lació. D'altra banda, el treball en grups reduïts i la posada en comú dels resultats assolits a partir de preguntes plantejades al principi de la classe. I finalment, l'exposició per part dels estudiants dels textos proposats a la bibliografia.

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

Blocs temàtics:

1er quadrimestre

- 1) Filosofia analítica (G. E. Moore, Wittgenstein).
- 2) Existencialisme (Sartre).
- 3) Racionalitat en l'ètica (Habermas).
- 4) Liberalisme i comunitarisme (Rawls, Taylor).
- 5) Etnocentrisme i sentiment moral (Rorty).
- 6) Obediència i desobediència (Muguerza).

2on quadrimestre

- 1) Què són els drets humans? Sentit i funció.
- 2) Drets de primera, segona i tercera generació.
- 3) Els drets humans avui. Problemes pràctics.
- 4) El cercle de la moral i l'ampliació dels drets. Poden tenir drets els morts o les generacions futures?
- 5) Poden els/alguns animals tenir drets?
- 6) El dret al medi ambient.

Bibliografia del curs

1er quadrimestre

Carlos Gómez (ed.), *Doce textos fundamentales de la Ética del siglo XX*, Alianza.

També es posarà a disposició dels estudiants dossiers de textos procedents de les següents obres:

Jürgen Habermas, *Teoría de la acción comunicativa*, Taurus.

Richard Rorty, "Derechos humanos, racionalidad y sentimentalismo" a íd., *Verdad y progreso*, Paidós.

2on quadrimestre

Es posarà a disposició dels estudiants un segon dossier amb diverses declaracions històriques de drets humans.

Els estudiants també hauran de treballar alguns textos reunits al monogràfic sobre drets humans de la revista

Enrahonar, num 40/41, 2007, que seran accessibles on-line.

VI. AVALUACIÓ

Procediment	Criteris d'avaluació	Pes

Dues exposicions orals i/o escrites	Bona exposició oral i bona redacció d'un treball sobre un dels textos que es tracten a classe (coherència en el desenvolupament, síntesi, originalitat).	50%
Dues proves quadrimestrals escrites a partir d'una pregunta plantejada anteriorment.	Coneixements Capacitat d'anàlisi Capacitat de síntesi Capacitat de raonament	50%

GRUP 2 : Marta Figueras

II. OBJECTIUS FORMATIUS DE L'ASSIGNATURA

Aproximació al pensament dels autors més rellevants de la història de la filosofia (primer semestre) i de la història de l'ètica (segon semestre).

En finalitzar l'assignatura l'alumne serà capaç de:

- Comprendre i analitzar críticament els aspectes fonamentals de les idees metafísiques i dels corrents ètics més rellevants de la història de la filosofia.
- Contextualitzar i comentar fragments d'alguns dels textos principals de la història de la filosofia i de la filosofia moral
- Comprendre i ser capaç de comunicar com han influït aquests corrents en la perspectiva filosòfica actual de l'home.

III. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES A DESENVOLUPAR:

Competències genèriques	Indicadors específics
Comunicació escrita	- Redactar i comentar textos d'una manera clara, correcta i apropiada (més de 3 errors ortogràfics o gramaticals greus suposaran el suspens de l'exercici o examen). - Ser capaç d'expressar de forma adequada (eficaç i lingüísticament correcta) els coneixements adquirits.
Comunicació oral	
Anàlisi i síntesi	- Conèixer, identificar i distingir els conceptes ètics fonamentals de cadascuna de les diferents corrents morals. - Contextualitzar textos. - Interpretar textos, analitzar-los i comprendre el paper que les ètiques pretèrites tenen en l'actualitat.
Treball en equip	Disposició i habilitat per a treballar en grup
Habilitat en les relacions interpersonals	Valorar en un projecte comú les aportacions i els punts de vista dels altres.
Transversalitat	Mostrar comprensió social, històrica i filosòfica dels fenòmens ètics.
Compromís ètic	- Coneixement dels principis ètics i morals de les societats pretèrites i actuals. - Coneixement dels debats actuals sobre l'ètica - Valorar críticament les propostes ètiques pretèrites, i reflexionar sobre el paper que les mateixes tenen –directa i indirectament- en els debats filosòfics actuals.
Aprenentatge autònom	- Saber treball amb esforç personal. - Gestionar eficientment el temps disponible amb planificació real.

IV. METODOLOGIES DOCENTS D'ENSENYAMENT-APRENTENTATGE

Les estratègies d'ensenyament-aprenentatge estan basades en cinc tipus diferents d'activitats:

- Classes magistrals: exposicions teòriques del professor, que poden incloure comentari de textos o discussió de problemàtiques relacionades.
- Exposicions orals: presentació dels alumnes d'un dels temes de l'assignatura, a partir de la lectura de bibliografia primària, i debats a partir de la mateixa.

- c) Tutories:--individuals i/o en grup, virtuals o presencials- per a resoldre problemes específics relacionats amb el temari de l'assignatura, i per a revisar el contingut de les exposicions orals abans de la seva presentació a l'aula.
- d) Comentaris, resums i mapes conceptuals: els alumnes hauran d'entregar al llarg del curs 6 treballs escrits, la forma dels quals variarà en funció de les característiques de cada bloc temàtic
- e) Proves escrites: al final de cadascun dels blocs temàtics hi haurà una prova escrita amb preguntes específiques del contingut de cada bloc.

V. CONTINGUTS I BIBLIOGRAFIA

És impossible entendre el pensament ètic que s'ha donat al llarg de la història de la humanitat, sense conèixer el context filosòfic i els conceptes epistemològics que van servir de base per a cadascuna de les diverses línies de pensament moral. Per aquest motiu, aquesta assignatura anual està dividida temàticament en dos grans blocs, corresponents al primer i al segon semestre respectivament. Durant el primer semestre, es farà una aproximació cronològica a les idees filosòfiques més rellevants de la història de la humanitat. I durant el segon semestre, i partint del contingut del primer semestre, ens centrarem en les diferents corrents ètiques que han tingut lloc al llarg de la història. El temari d'ambdós semestres, per tant, interactuen constantment.

BLOC TEMÀTIC 1: Filosofia i ètica a l'època clàssica

Primer semestre: La filosofia de Sòcrates, els sofistes i Plató

Segon semestre: Aristòtil i les ètiques de la virtut / Les filosofies hel·lenístiques (epicureisme, estoïcisme, cinisme i escepticisme)

BLOC TEMÀTIC 2: Filosofia i ètica del cristianisme

Primer semestre: La filosofia del Cristianisme a partir del pensament de Sant Agustí d'Hipona / el pas de l'edat Mitjana a l'edat Moderna, a partir de la revolució cosmològica del Renaixement, i del pensament de Descartes.

Segon semestre: L'agustinisme polític / L'ètica del Cristianisme vs el pensament de Maquiavel

BLOC TEMÀTIC 3: Filosofia i ètica a la modernitat

Primer semestre: Dues noves maneres d'explicar el món: racionalisme vs empirisme / La superació del racionalisme i de l'empirisme: Kant

Segon semestre: Contractualisme (Hobbes i Rousseau) / L'utilitarisme (Stuart Mill) vs L'ètica del deure (Kant)

BLOC TEMÀTIC 4: Filosofia i ètica a l'època contemporània

Primer semestre: tres grans corrents de pensament: fenomenologia (Husserl i Heidegger), existencialisme (Sartre) i hermenèutica (Gadamer)

Segon semestre: El marxisme / el republicanisme / corrents ètics actuals (ètica del diàleg –Habermas-; neocontractualisme –Rawls-; ètiques aplicades).

BIBLIOGRAFIA:

Al llarg del curs, a més, es facilitarà als alumnes una bibliografia completa i diversos dossiers amb una selecció dels textos que es treballaran a classe. Aquest dossier estarà disponible també al campus virtual.

VI. AVALUACIÓ

Procediment	Criteris d'avaluació	Pes
Resums, comentaris i mapes conceptuais	Valoració del treball escrit (correcció lingüística, comprensió i correcta explicació del tema...)	30% (al llarg del curs s'entregaran 6 exercicis -3 durant el primer semestre, i 3 durant el segon semestre-, cadascun dels quals tindrà un pes de 5%)
Exposició oral	Valoració de la comunicació oral (capacitat per a transmetre els coneixements adquirits de forma clara i intel·ligible...)	30% (cada alumne en farà una –en grup- al llarg del curs)
Proves escrites parcials	Valoració principalment dels coneixements, però també de la comunicació escrita (correcció lingüística...)	40% (20% cadascuna. És indispensable aprovar aquest 40% de la nota, i treure un mínim d'un 4 en ambdós exàmens per a ésser avaluat)

